

**Základní škola, Základní umělecká škola
a Mateřská škola Stachy**

IČO: 00583367

SMĚRNICE

PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB

Stachy 1. 9. 2016

PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB

Program poradenských služeb ve škole vychází z Vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

1. VYMEZENÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLE

- Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovným poradcem, školním metodikem prevence a jejich konzultačním týmem složeným z vybraných pedagogů školy. Za jejich poskytování odpovídá ředitel školy, případně jím pověřený pracovník. Ředitel školy zodpovídá za vytvoření preventivního programu školy, dále se podílí na zajištění výchovného poradenství.
- Služby poskytované školou jsou koordinovány se školskými poradenskými zařízeními. Na realizaci tzv. „Programu poskytování poradenských služeb školou“ se podílí ředitel školy, dále se podílejí třídní učitelé a všichni ostatní učitelé. Všichni tyto pedagogové poskytují metodickou a konzultační podporu žákům a jejich rodičům a vytváří konzultační tým pro poradenské pracovníky školy.

2. ŠKOLNÍ PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB

- Školní program poradenských služeb (dále jen ŠPPS) každoročně zpracovává a aktualizuje tým poradenských pracovníků školy, konzultuje jej s pracovníky vytvářejícími jejich konzultační tým pro poskytování poradenských služeb ve škole a poté předkládá ke schválení řediteli školy.

2.1 CÍLE ŠPPS

- Pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů.
- Sledovat účinnost preventivního školního programu a vytvořit metodické zázemí pro jeho vytváření a realizaci.
- Zavést novou koncepci kariérového poradenství.
- Připravit podmínky a rozšířit možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
- Vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole.
- Posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování, prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů.
- Vybudovat příznivé klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole.
- Prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů formou jednání s žákem nebo rodičem nebo žákem a rodičem, případně formou výchovných komisí.
- Poskytovat metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů.
- Prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči.

- Integrovat poradenské služby poskytované školou se službami specializovaných poradenských zařízení, zejm. PPP, SPC, SVP a IPS úřadů práce.

3. PRACOVNÍCI POSKYTUJÍCÍ PORADENSKÉ SLUŽBY

3.1 PORADENŠTÍ PRACOVNÍCI

- VÝCHOVNÝ PORADCE

Mgr. Josef Mach

Mgr. Martina Klímová

- METODIK PREVENCE

Mgr. Jana Příbylová

3.2 PRACOVNÍCI PODÍLEJÍCÍ SE NA PORADENSKÝCH SLUŽBÁCH

- TŘÍDNÍ UČITELÉ

- UČITELÉ

- ŘEDITEL ŠKOLY

3.3 NÁPLŇ PRÁCE TĚCHTO PRACOVNÍKŮ

3.3.1 Výchovný poradce

- Vykonalá činnosti poradenské, informační a metodické. O těchto činnostech si vede písemnou dokumentaci.

- **Poradenské činnosti:**

- Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků, tj. zejména:
 - ✓ koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství – kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací dráhy žáka,
 - ✓ základní skupinová šetření k volbě povolání, administraci, zpracování a interpretaci zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
 - ✓ individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem),
 - ✓ poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem),

- ✓ spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum a středisko výchovné péče) při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
 - ✓ zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích úřadů práce a poskytování informací žákům a rodičům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek.
- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a příprava návrhů na další péči o tyto žáky.
 - Zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb (vstupní a průběžné) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
 - Příprava podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření (včetně zvláštního režimu přijímacích zkoušek a maturit) u těchto žáků.
 - Poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním potřebám.

➤ **Metodické a informační činnosti:**

- Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence.
- Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
- Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
- Poskytování informací o činnosti poradenských pracovníků školy, o specializovaných školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení a jejich zajišťování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

3.3.2 **Metodik prevence**

- Vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské. O těchto činnostech si vede dokumentaci.

➤ **Metodické a koordinační činnosti:**

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalizmu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování atd.
- Metodické vedení činnosti učitelů školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů-vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy.
- Koordinace vzdělávání pedagogů školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

- Realizace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v PPP a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Kontaktování odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů a zajišťování těchto zpráv a informací v souladu s předpisy ochrany osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence rizikového chování, navržená a realizovaná opatření.

➤ **Informační činnosti:**

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů, projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžná aktualizace databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, středisko výchovné péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce, organizace i jednotliví odborníci).

➤ **Poradenské činnosti:**

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

3.3.3 **Třídní učitel**

- Motivuje vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, dbá na jejich spravedlivé dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy.
- Zprostředkovává komunikaci s ostatními pedagogy a je garantem spolupráce školy s rodiči žáků třídy.
- Získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.
- Spolupracuje s výchovným radcem při poskytování poradenských služeb, týkajících se rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků třídy.

- Spolupracuje se školním metodikem prevence rizikového chování na depistáži varovných signálů, podílí se na realizaci minimálního preventivního programu, diagnostikuje vztahy ve třídě.
- Spolupracuje s výchovným poradcem při aktivitách zaměřených na prevenci školního neprospěchu žáků třídy (náprava, vedení apod.), při vytváření podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídě a podle pokynů ředitele i v dalších oblastech vzdělávací a poradenské práce s žáky.
- Vede třídnické hodiny s cílem zlepšení a upevnění vztahů mezi žáky formou zážitkových aktivit.
- Vytváří podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídě.

3.3.4 Ostatní učitelé

- Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy.
- Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření.
- Učitelé věnují pozornost žákům, registrují signály o možném problému žáka a hledají příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracují s rodiči a výchovným poradcem, který se zapojí do diagnostického a terapeutického procesu. Případně je využíváno dalších odborných institucí.

4. KVALIFIKAČNÍ STANDARDY PORADENSKÝCH PRACOVNÍKŮ ŠKOLY

- Kvalifikační standardy poradenských pracovníků školy jsou specifikovány Zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

5. ZPŮSOB SPOLUPRÁCE A KOMUNIKACE PORADENSKÝCH PRACOVNÍKŮ SE SBOREM A VEDENÍM ŠKOLY

- Poradenští pracovníci vzájemně úzce spolupracují při plnění konkrétních úkolů daných pro školní rok, vzájemně se informují zejména v oblasti prevence soc. patologických jevů, koordinují svou činnost. Podle potřeby a aktuálních problémů se scházejí s vedením, třídními učiteli, učiteli určitých předmětů nebo jinými pedagogy v oblasti preventivní, výchovné, poradenské.
- Pro způsob komunikace s vedením školy nebo pedagogickým sborem využívají podle potřeby osobních pohovorů, pedagogických porad, předmětových komisí, schůzek třídních učitelů, schůzek vyučujících určitých konkrétních žáků apod., nebo písemnou komunikaci formou individuálních písemných pokynů, e-mailu, pokynů na nástěnce ve sborovně nebo pokynů v sešitě k tomu určenému.

6. PODMÍNKY POSKYTOVÁNÍ PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLE

- Dále uvedené provozní podmínky jsou nezbytné pro plnění poradenských úkolů školy, tj. pro výkon standardních činností školních poradenských pracovníků.

6.1 Prostory a vybavení

- Sborovna školy - 2. patro 2. stupně ZŠ
- Kabinet metodika prevence - 2. patro 2. stupně ZŠ
- Ředitelna školy - 2. patro 2. stupně ZŠ

6.2 Časová dostupnost služeb

- Každý z poradenských pracovníků školy má pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, konzultační hodiny pro učitele a konzultační hodiny pro rodiče. Ve svých konzultačních hodinách je poradenský pracovník pro uvedenou cílovou skupinu dostupný v prostorách, které jsou vyhrazeny pro poskytování poradenských služeb.
- Výchovní poradce: vždy po individuální dohodě
- Metodik prevence: úterý 14:00 – 15:00 nebo kdykoli po telefonické domluvě

6.3 Informovanost o službách

- Škola zpracovává soubor informací o poradenských službách, které poskytuje žákům a jejich Rodičům. Přehled o poskytovaných službách ve škole je veřejně přístupný na nástěnce v budově školy a na webových stránkách školy. O poskytování poradenských služeb informuje škola ve svých výročních zprávách.

6.4 Práce s informacemi a s důvěrnými daty

- Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se Zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Poradenští pracovníci školy zejména:
 - ✓ zachovávají mlčenlivost o skutečnostech týkajících se osobních údajů žáků a zákonných zástupců žáků
 - ✓ dbají, aby programy, se kterými pracují při poskytování poradenské služby, byly nainstalovány pouze na určených počítačích, byly přístupné až po přihlášení uživatele ke školní počítačové síti.
 - ✓ Citlivým údajem o žákovi je zdravotní stav žáka.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVÁČÍMI POTŘEBAMI

- Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se zákonem 561/2004 Sb., Školský zákon a dle Vyhlášky 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v platném znění.
- Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.
- **Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí**

podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

- Vzdělávání v naší škole je obecně založeno na **poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.** Zajišťujeme, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

7.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- žáci se specifickými poruchami učení
- žáci zrakově a sluchově postižení
- žáci tělesně postižení
- žáci s autismem
- žáci s poruchami chování
- žáci s více vadami
- žáci mimořádně nadaní
- žáci se sociálním znevýhodněním
- žáci se zdravotním znevýhodněním

7.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

- Pokud vyučující pedagog vyhodnotí, že má žák při vzdělávání takové potíže, že je potřebné jeho vzdělávání podpořit podpůrnými prostředky pedagogické intervence a pokud tato pedagogická intervence vyžaduje spolupráci více pedagogů, vytvoří škola žákovi Plán pedagogické podpory.
- Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou minimálně jednou ročně.
- Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu pro žáka škola vychází z Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, jak je uvedena v RVP ZV. Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu pro žáka. Úpravy výstupů se provádějí na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit. V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními pátého stupně jsou dolní úrovní pro úpravu očekávaných výstupů v IVP očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

7.3 Plán Pedagogické podpory (PLPP)

- PLPP zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce.
- PLPP se zpracovává před zahájením poskytování podpůrných opatření.
- Před zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s třídním učitelem, rodiči žáka, ostatními pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu.
- PLPP se aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- PLPP má písemnou podobu (formulář viz příloha vyhlášky č. 27/2016 Sb.).
- Poskytování podpůrných opatření škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů (třídní učitel – pedagog – výchovný poradce).
- S PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka, PLPP obsahuje jména podpisy osob, které s ním byly seznámeny.

7.4 Individuální plán (IVP)

- IVP zpracovává škola (třídní učitel či vyučujícího konkrétního předmětu s pomocí výchovného poradce) na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.
- IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně úpravě výstupů ze vzdělávání žáka
- IVP obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- IVP se zpracovává do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku.
- Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.
- Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky
- IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením.
- Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.

7.5 Specifikace provádění podpůrných opatření

- Při stanovení podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola vychází z doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

8. PŘEHLED INSTITUCÍ POSKYTUJÍCÍCH PORADENSTVÍ, SE KTERÝMI ŠKOLA PRAVIDELNĚ SPOLUPRACUJE

- ☆ PPP Prachatice
Zlatá stezka 245, 383 01 Prachatice
Tel. 388 310 163

- ☆ SPC Strakonice
Plánkova 430, 386 01 Strakonice
Tel. 383 328 517

- ☆ SPC České Budějovice
Riegrova 1812/1, 370 01 České Budějovice
Tel. 387 022 921

- ☆ Speciálně pedagogické centrum při Základní škole logopedické
Sakařova 342, 375 01 Týn nad Vltavou
Tel. 385 731 824

- ☆ Portus Prachatice, o.p.s.
Velké náměstí 14, Prachatice
Tel. 722 049 751

- ☆ Odbor sociálně právní ochrany dětí
Nad Stadionem 199, Vimperk
Tel. 388 459 029

Tato směrnice obsahuje 9 stran.

Nedílnou součástí směrnice jsou 2 přílohy.

Projednáno a schváleno pedagogickou radou: 25. 8. 2016

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2016

Vypracovala:

Mgr. Monika Kotherová, DiS.
ředitelka školy